

Fafo Østforum 2024–2026

EUs østutvidelse i 2004 ga startskuddet for en ny fase i norsk arbeidsliv. I løpet av denne perioden har vi opplevd den største arbeidsinnvandringen til Norge noensinne. Mange arbeidstakere og deres familier fra land i Sentral- og Øst-Europa har bosatt seg her. I tillegg kommer et stort antall personer på korttidsopphold, utsendte arbeidstakere og tjenesteytere. Utviklingen i arbeidsinnvandring fra såkalte tredjeland (land utenfor EØS-området) er også et område som følges av Fafo Østforum.

[Fafo Østforum](#) er en møteplass for partene i arbeidslivet, bedrifter og myndighetene. Forumet har drevet løpende kunnskapsformidling og lagt til rette for debatt om virkninger i det norske arbeidsmarkedet

Fafo har, i samråd med deltakerorganisasjonene i prosjektet, vedtatt å fortsette driften av Fafo Østforum i en ny treårsperiode.

Hovedaktivitetene i Fafo Østforum er:

- 4-5 åpne seminarer/webinarer per år
- Nettside med daglig oppdatering av nyheter, samt temasider og kunnskapsbase
- Ukentlige nyhetsbrev
- Egenproduksjon - enten i tilknytning til seminarer eller om temaer som er dagsaktuelle. Det kan for eksempel være utarbeidelse av faktaflak (1 side) eller temanotat (1-3 sider) som gir deltakerne kunnskap om hva som er på agendaen.

Aktivitetene finansieres av deltakerne gjennom en årlig avgift på 50 000 kroner.

Deltakerne i Fafo Østforum representerer sentrale aktører i norsk arbeidsliv, og er per 1. januar 2026:

[Arbeidsgiverorganisasjonen Spekter](#)

[Arbeidstilsynet](#)

[EL og IT Forbundet](#)

[Fagforbundet](#)

[Fellesforbundet](#)

[Foodora](#)

[Havindustritilsynet](#)

[Forbundet Styrke](#)

[KS](#)

[Landsorganisasjonen \(LO\)](#)

[NAV Kontroll](#)

[NHO - Næringslivets Hovedorganisasjon](#)

[NITO](#)

[Norsk Arbeidsmandsforbund \(NAF\)](#)

[Norsk Industri](#)

[Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund \(NNN\)](#)

[Norsk Tjenestemannslag \(NTL\)](#)

[Parat](#)

[Statsbygg](#)

[Unio](#)

[Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund \(YS\)](#)

[Yrkestrafikkforbundet \(YTF\)](#)

Medlemskap i Fafo Østforum innebærer:

- Invitasjon til to referansegruppemøter i året, med faglige og sosiale innslag
- Innflytelse på forumets innretning og valg av seminartemaer
- Mulighet til å utvikle prosjekter sammen med Fafo og andre deltakere

Våre temaområder er aktuelle, og det meste tyder på at de fortsatt vil være det i de nærmeste årene framover. Den pågående flyktningstrømmen fra Ukraina og flyktningenes inkludering i det norske arbeidsmarkedet er blant annet høyt på dagsordenen. Blant andre punkter som taler for behov for et prosjekt som Fafo Østforum er:

- **Arbeidslivskriminalitet** er fremdeles et stort og aktuelt tema. Både regjeringen, andre politiske partier, organisasjonene i arbeidslivet, tilsynsmyndighetene, etatene og virksomhetene er opptatt av hvordan dette påvirker konkurransevilkårene for seriøse bedrifter, skattetilgang, utnyttning av sårbar arbeidskraft, inklusiv menneskehandel i arbeidslivet. I 2024 kommer det en stortingsmelding om økonomisk kriminalitet.
- I 2024 kommer det også en stortingsmelding som følger opp forslagene fra Arbeidsinnvanderutvalget (NOU 2022:18). Vedvarende problemstillinger er blant annet hvilke reelle muligheter som finnes for å få **godkjent utenlandsk utdanning**, og om det kommer nye tiltak for å **bedre norskkunnskapen blant arbeidsinnvandrene**.
- Ifølge NAVs omverdensanalyse for 2023 vil det være stort **behov for kvalifisert arbeidskraft** i årene som kommer. Dersom det kommer færre arbeidsinnvandrere i tiden framover, kan det få følger for norske virksomheters muligheter til å få fatt i tiltrengt arbeidskraft. Hvordan skal arbeidskraftbehovet løses? Vil det bli aktuelt å i større grad rekruttere arbeidskraft fra land utenfor EU/EØS? Hva er konsekvensene for kompetanseutviklingen?
- Spørsmål rundt EØS-avtalen, og hvordan den påvirker norsk arbeidsliv, er stadig aktuelt. I april 2024 kommer en ny **EØS-utredning. Handlingsrommet for nasjonale reguleringer og håndhevingen av disse** er et sentralt område for Fafo Østforum.
- Et offentlig utvalg vurderer **endringer i lovverket om offentlige anskaffelser**. Praktisering av regelverket for offentlige anskaffelser, for eksempel i forbindelse med innføring av flere trinn av den såkalte Norgesmodellen, er noe som det følges med på.
- Det pågår diskusjoner om forenkling av **allmenngjøringsordningen** og om det er aktuelt at flere områder vil bli omfattet av en allmenngjort tariffavtale. Erfaringer med utviklingen i lønnsnivået i de allmenngjorte bransjene følges opp med forskning.
- **Oppfølging av konsekvensene av nytt innleieregelverk**, som ble iverksatt i 2023, med blant annet forbud mot innleie i bygg i Oslofjordområdet.
- **Behov for tilsyn og kontroll på tvers av landegrensar**. Hva er norske kontrolletaters erfaringer med internasjonalt samarbeid? Hvordan fungerer det? Hva er de viktigste barrierene? Hvordan kan European Labour Authority spille en rolle?
- **EUs mobilitetspakke** og konsekvenser for transportsektoren. Denne innebærer blant annet nye regler om kabotasje, kjøre- og hviletid, bruk av fartsskriver og løyve.

For spørsmål og mer informasjon, ta gjerne kontakt med Anne Mette Ødegård, tlf. 90 65 13 11, amo@fafo.no.